

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

правила транскрипції та правила утворення назв в країні, на мову якої іде переклад.

Література

1. Коломієць Л. В, *Перекладознавчі семінари: методологічно-стильові орієнтири в українському поетичному перекладі від кінця ХІХ до початку ХХІ століття: (навч. посіб.)* / Л. В. Коломієць. - К.: Київський університет, 2011. - 495 с

2. Коптілов В. *Першотвір і переклад: Роздуми і спостереження* / В. Коптілов. - К., 1972. - 215 с.

3. Назаркевич Х. *Основи перекладознавства: в 2 ч.: (навч. посіб.)* / Х. Назаркевич. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. -- Ч.: Теоретичний курс. - 298 с.

4. *Словник іношомовних слів/ Укладачі: С.М.Морозов, Л.М.Шкарапута.* - Київ, 2000.- С.462.

УДК 821.111-31.09Бро7Шер:141.2

*Н. В. Роменська, викладач
Д. Р. Савченко, студентка гр. 102-ФФ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

ФЕМІНІСТИЧНІ МОТИВИ У РОМАНІ ШАРЛОТТИ БРОНТЕ «ШЕРЛІ»

«Шерлі» – соціальний роман, який зосереджує увагу читача на проблемах жінок, що належать до середнього класу Англії ХІХ століття. Роман включає в себе три прототиби, які виступають ідеальними зразками жінок, що стали жертвами суспільства того часу: «ангел дому», «самотні жінки, зайняті благодійністю» та «гувернантка». У «Шерлі» боротьбу за жіночі права втілюють дві головні героїні: Шерлі Кілдар та Керолайн Хелстоун.

Керолайн Хелстоун стикається з жорстокою реальністю суспільства, в якому чоловіки не сприймають її як рівну собі. Вона скаржиться, що суспільство обмежує діяльність жінок: у них «немає ніякого заняття на землі крім ведення домашнього господарства та вишивання, немає земних насолод, крім беззмистовних візитів», хоча вони б повинні мати «більше – кращі шанси отримати цікаву та прибуткову роботу» [1, с. 123]. Для представниць середнього класу найкращим варіантом заробітку ХІХ століття було приватне навчання, і сама Керолайн прагне стати гувернанткою. Проте, її подруги порівнюють ставлення англійського суспільства до приватних учительок з рабством, а місіс Прайор – мати Керолайн – ділиться жахливими подробицями її досвіду роботи у цій сфері.

Керолайн здійснює свою мрію вийти заміж за коханого – Роберт Мур пропонує їй руку та серце. Але разом з цим, вона втрачає свою незалежність: «Звичайно, Мур дещо змінюється, але все одно вбачає в Керолайн не свого

партнера, а «домашнього ангела», який повинен піклуватися лише про те, щоб забезпечувати спокій та комфорт чоловіка. Мур не відмовлятиме їй у різних видах діяльності, наприклад, реорганізувати недільну школу, але не даватиме можливості заробляти гроші» [2, с. 88].

Хоча Керолайн вперто прагне займатися якоюсь прибутковою справою, що є досить незвичайним бажанням для жінки початку XIX століття, вона виявляється занадто слабкою, щоб відкрито виступати проти патріархальної системи.

Що ж до Шерлі, то вона постає достатньо сильною героїнею, яка має твердий намір досягнути свободи і не втратити почуття власної гідності. Вона не боїться виступати проти деспотизму і боротися за право самостійно обирати чоловіка, з яким їй бути. Образ дівчини, що має впевненість у тому, який саме чоловік їй потрібен, було новаторством з боку Шарлотти Бронте, адже, для англійського суспільства XIX століття це виглядало як щось дике та неприйнятне [3, с. 73]. Міс Кілдар хоче вийти заміж за рівного чи навіть вищого за неї згідно із духовним рівнем чоловіка. Дівчина поступово відкриває, що саме таким є Луї Мур.

Раніше у романі Шерлі стверджувала, що достатньо сильна, щоб розпоряджатися своїм життям без сторонньої допомоги. Вона рада бути багатого, впливовою, але боїться, що коли вийде заміж втратить можливість бути хазяйкою самій собі. Проте пізніше вона суперечить сама собі, стверджуючи, що чоловік повинен командувати нею, хоча «пантера» в ній цього і не хоче [1, с. 451].

Міс Кілдар втілює в своєму образі заперечення соціальних умовностей та прагнення свободи. Та навіть незважаючи на те, що Шерлі здається досить сильною та стійкою, з часом вона починає залежати від чоловіка.

Отже, в романі «Шерлі» Шарлотта Бронте окреслює основні проблеми патріархального суспільства Англії XIX століття та створює новаторські образи героїнь, що критикують цю систему. Проте варто зазначити, хоча авторка і розкриває недоліки та несправедливості патріархального суспільства, на жаль, роман не пропонує жодного рішення щодо покращення становища жінок.

Література

1. Бронте Ш. Шерлі. Харків : Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2011. 576 с.
2. Diniejko A. Shirley As a Condition-of-England Novel. *The Victorian Web*. URL: <http://www.victorianweb.org/authors/bronte/cbronte/diniejko.html> (дата звернення: 24.04.2024).
3. Muda G. E. *The Mirror Image: the Representation of Social Roles for Women in Novels by Charlotte Brontë, Kate Chopin, Edith Wharton and Jean Rhys*. Groningen, 2011. P. 72–74.